

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Z činnosti JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 7 (1962), No. 4, 252--[257a]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138590>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1962

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Z ČINNOSTI JČMF

Oslavy stého výročí založení JČMF ve Vyškově

Vyšší vojenské učiliště HSS-OJ ve Vyškově uspořádalo 7. března 1962 v kulturním domě oslavy stého výročí založení JČMF. Schůzi řídil velitel učiliště. Schůze se zúčastnil za ÚV JČMF s. *Otakar Borůvka* a za pobočku JČMF v Brně s. *Jiří Beránek*, dále zástupce ministerstva národní obrany, tříčlenná delegace Vojenské akademie A. Zápotockého v Brně, zástupce vojenského učiliště v Hranicích, zástupce Okresního národního výboru a odboru školství a kultury ve Vyškově. Na schůzi byli přítomni též učitelé škol 2. a 3. stupně z okresu.

Po úvodních slovech velitele učiliště měl s. *Rostislav Košťál* přednášku „K jubileu JČMF“. Vzpomněl v ní historie JČMF a historie pobočky JČMF v Brně. Po přednášce promluvil za ústřední výbor JČMF s. *Borůvka* a za brněnskou pobočku s. *Beránek*. Schůze měla slavnostní ráz a zúčastnilo se jí 152 osob.

Rostislav Košťál

Druhý kurs pro učitele fyziky škol 2. cyklu v Brně

Ve dnech 29. ledna až 2. února 1962 uspořádala pobočka JČMF v Brně s ústavy pro další vzdělávání učitelů v Brně, Gottwaldově a Jihlavě druhý kurs pro učitele fyziky škol 2. cyklu z Jihomoravského kraje.

Pobočka Jednoty se starala o sestavení a zajištění přednášek, ústavy pro další vzdělávání učitelů o nábor účastníků z řad učitelů, o jejich ubytování a stravování. Vedením kursu byl pověřen s. *Rostislav Košťál*, profesor Vyššího vojenského učiliště. O práci příslušející ústavu pro další vzdělávání učitelů se staral s. *Jaromír Maláč*. Tento kurs navázal na první kurs, který se konal v Brně před rokem a jehož náplní byly základní partie z atomistiky a z fyziky polovodičů. Letos byl kurs zcela zaměřen na laboratorní měření. Laboratorní práce se konaly na třech pracovištích:

1. v laboratořích pro práce s polovodiči Vojenské akademie A. Zápotockého (VA AZ), které připravoval s. *Zdeněk Dragoun* a po jeho onemocnění s. *Pavel Vašina*;

2. v laboratořích pro atomistiku katedry fyziky VA AZ, které připravoval a řídil s. *Ladislav Dvořák*, odborný asistent katedry fyziky, za spolupráce s. *Kuděláška*, s. *Kafky* a s. *Žaludka*;

3. v laboratořích katedry elektroniky a vakuové fyziky přírodovědecké fakulty University J. E. Purkyně práce z oboru elektroniky, polovodičů a atomistiky, které připravoval a řídil s. *Vladimír Prokeš* za spolupráce s. *V. Kapičky* z téže katedry.

Účastníci byli rozděleni do tří skupin; pro každou z nich měl na každém pracovišti vedoucí cvičení dvouhodinový návod. Všem účastníkům byly rozdány rozmnožené návody ke všem úlohám (i k těm, které nepracovali). Na každém pracovišti každý účastník pracoval na čtyřech úlohách. Jeden půlden byl věnován exkurzi do Laboratoře pro studium vlastností kovů a do Ústavu přístrojové techniky ČSAV v Brně.

Do kursu se přihlásilo 48 účastníků, z nichž se však 3 kursu nezúčastnili (nemoc, naléhavé zaměstnání na pracovišti).

Z účastníků mělo:

	celkem	SVVŠ	SPŠ	SZTŠ	SZŠ	voj.	učň.	ZDŠ
aprobaci z fyziky pro III. stupeň	31	12	10	2	3	2	1	1
aprobaci pro III. stupeň, ale bez aprobace pro fyziku na III. st. (např. MG)	11	3	2	2	1	3	—	—
aprobaci pro II. st. z fyziky nebo bez aprobace	6	2	—	—	—	1	3	—
celkem	48	17	12	4	4	6	4	1

Zajímavé je, že účastníci ze středních všeobecně vzdělávacích škol tvořili jen třetinu všech účastníků; zde se očekávala účast větší.

Poslední den byla diskuse o zkušenostech ze školské praxe, kterou uvedl referátem s. *Bohumil Vlach*, odborný asistent katedry elektroniky a vakuové fyziky University J. E. Purkyně v Brně. Diskuse se účastnilo velmi mnoho učitelů; byly diskutovány mnohé důležité školské otázky týkající se fyziky. V závěru schůze byla velmi kladně hodnocena odborná úroveň kursu, jeho metodická stránka i organizace. Bylo usneseno, aby tyto kursy dále pokračovaly, a to zase o pololetních prázdninách.

V závěru vedoucí kursu uvedl, že laboratorní cvičení bylo umožněno tím, že Vojenská akademie A. Zápotockého dala na celou dobu k dispozici laboratoře na dvou pracovištích, posluchárnu a pracovníky ze svých kateder. Řízení tohoto kursu bylo umožněno uvolněním vedoucího kursu Vyšším vojenským učilištěm ve Vyškově k této práci. Na přírodovědecké fakultě University J. E. Purkyně v Brně byla provedena třetina tohoto kursu. Vysoké školy vojenské v Brně a ve Vyškově se tedy mimořádnou měrou zasloužily o zdar tohoto postgraduálního kursu pro učitele fyziky na školách 2. cyklu.

Rostislav Košťál

Zprávy z poboček

Brno

V prvním čtvrtletí 1962 pokračovala pobočka v činnosti řadou přednášek:

Č. Muzikář, Praha: Mössbauerův efekt,

E. Kašpar, Praha: Výklad fyzikálních závislostí v úvodu do mechaniky,

K. Havel: K teorému prof. Borůvky o polospražených zjemněních dvou řad rozkladů,

L. Frank: Integrální kritérium pro alternující řady,

R. Karpe: Zobecnění Eulerova systému kombinačních čísel k danému součtu,

L. Kosmák: O Hellyově větě,

J. Hořejš: Rozklady a klasifikace,

V. Truneček: Přiřazování a studená emise termokatod.

S výjimkou prvních dvou přednášek šlo o diskuse o nových pracích brněnských matematiků a o rozhovory o pracích brněnských fyziků. Vedle těchto odborných přednášek konala se i první přednáška plánovaná v rámci akcí jubilejního roku. Kromě toho *P. Burcev* vedl besedu o teorii relativity se zaměstnanci brněnských závodů.

29. ledna až 2. února 1962 uspořádala pobočka ve spolupráci s ÚDVU kurs pro učitele fyziky škol 2. cyklu, o němž je v tomto čísle Pokroků zvláštní zpráva.

Jiří Hořejš

České Budějovice

Na paměť stého výročí založení Jednoty čs. matematiků a fyziků sešli se členové pobočky v Čes. Budějovicích na slavnostní schůzi, která se konala 2. února 1962 ve spolupráci s Ústavem pro další vzdělávání učitelů a výchovných pracovníků při pedagogickém institutu v Čes. Budějovicích v jeho slavnostně vyzdobeném sále. Slavnostní schůze se zúčastnili a shromáždění pozdravili tito hosté: nositel Řádu republiky akademik *Bohumil Bydžovský*, s. *Miloslav Valouch* za předsednictvo ÚV JČMF, s. *Josef Vodák*, předseda školské a kulturní komise při KNV v Čes. Budějovicích, za KV KSČ a KNV. Dále byli přítomni zástupci Okresního národního výboru, Městského národního výboru, zástupkyně ÚV ROH, ředitel pedagogického institutu v Čes. Budějovicích a ředitel ÚDVUVP v Čes. Budějovicích.

Hostům a shromážděným osmdesáti členům pobočky, kteří se sjeli ke slavnostní schůzi z celého Jihočeského kraje, zahrálo na uvítanou kvarteto pedagogického institutu v Čes. Budějovicích skladbu Antonína Dvořáka. Hlavním bodem dopoledního programu byla přednáška s. *Františka Veselého* z Vysoké školy strojní a elektrotechnické v Plzni o historii JČMF a jejím významu pro odborný růst učitelů. Ve svém velmi zajímavém výkladu pojednal s. *Veselý* o založení JČMF, o jejich úspěších i obtížích v uplynulých stu letech. Podrobněji se rozhovořil zejména o lokálně významných matematicích (*V. Šimerkovi* a *Mat. Kochovi*) a o zasloužilých funkcionářích Jednoty, zejména o bratřích *Weyrových*, *F. J. Studničkově* a akademikovi *Bydžovském*. Závěrem vyzdvihl význam JČMF při prohlubování matematického vzdělání učitelů, kteří připravují mládež na práci a život v komunistické společnosti.

Po této přednášce jednatel pobočky zhodnotil stručně její činnost za dobu pětiletého jejího trvání. Po společném obědě se sešli znovu členové pobočky v sále KPÚ a vyslechli poutavou přednášku s. *Miloslava Valoucha*, profesora Karlovy university, na téma „Fyzika pevného tělesa“. Přednášející v ní pojednal přehledně o čtyřech skupenstvích, v nichž se hmota vyskytuje, a vysvětlil je v duchu kvantové mechaniky. Podrobněji se pak věnoval změnám ve vnější elektronové struktuře látek v pevném skupenství i mřížkovým poruchám, a to hlavně u látek krystalických. Pojednal o struktuře vazebních sil (iontové, homeopolární, kovové i molekulární) a o významných fyzikálních vlastnostech hmoty, které souvisí s těmito vazbami. Závěrem seznámil s. *Valouch* přítomné s úspěchy různých pracovišť ČSAV v ČSSR v bádání o fyzice pevných látek zejména v oboru polovodičů, magnetik, feritů a luminiscenčních látek.

V sále, v němž se konala slavnostní schůze, uspořádala pobočka v době schůze výstavku knih vydaných JČMF v Praze a výstavu fyzikálních učebních pomůcek sestavených na různých školách v kraji svépomocí. Účastníci schůze projevovali o výstavku značný zájem.

Kromě slavnostní schůze uspořádala pobočka v Čes. Budějovicích v prvním čtvrtletí 1962 u příležitosti 100. výročí založení JČMF ještě tyto akce: Přednášku s. *Frant. Veselého* z Plzně na téma „Významní matematikové v jižních Čechách v historii a význam studia matematiky dnes“. Přednáška se konala na SVVŠ v Čes. Budějovicích a byla určena pro širší veřejnost. Na totéž téma a se stejným určením pro širší veřejnosti promluvil s. *Veselý* na schůzi pobočky v Jindřichově Hradci den poté, tj. dne 11. ledna 1962. Na členské schůzi dne 7. března 1962 proslavil přednášku o řešení Apoloniovy úlohy s. *Vladimír Fuksík*, profesor průmyslové školy strojnické v Čes. Budějovicích.

Životu a dílu prof. dr. *Kadeřávka* u příležitosti prvního výročí jeho úmrtí věnoval svou přednášku s. *Karel Havlíček*. Přednášel dne 20. 3. 1962 v Jindřichově Hradci a dne 21. 3. 1962 v Čes. Budějovicích. Těžiště jeho přednášky bylo ve výkladu Kadeřávkových aplikací geometrie ve výtvarném umění. Zopakoval základní poznatky z perspektivy a reliéfu a demonstroval je na těch objektech, které mohou posluchači najít sami např. v Praze. Jde zejména o architekturu a obrazy z doby gotické a barokní s výhledem na konstrukce skořepinové. Rozebral i některé klasické práce malířské z hlediska geometrie. Přednáška byla doprovázena mnoha reprodukcemi obrazového materiálu.

František Vejsada

Gottwaldov

Činnost pobočky v jubilejním roce byla zahájena dne 1. března celodenním seminářem uspořádaným ve spolupráci s Ústavem pro další vzdělávání učitelů v Gottwaldově. Na semináři přednášel s. *Emil Kašpar* z MFF KU v Praze na téma „Výklad kinematiky a dynamiky v 1. roč. SVVŠ“. V úvodní části přednášky se zabýval problematikou výkladu fyzikálních zákonů a závislostí jednak z hlediska jejich věcného významu, jednak vzhledem k jejich povaze po didaktické stránce. Dále podrobněji podal didaktiku výkladu úvodních kapitol kinematiky. Přednáška byla doprovázena řadou pokusů na novém prototypu vozičkového padostroje. Další část semináře byla věnována fyzikální olympiádě. S. *Rostislav Košťál* z VUT v Brně přednášel o průběhu a výsledcích osutěže v Jihomoravském kraji a závěr semináře byl věnován řešení úloh I. kola.

Dne 14. března přednášel v pobočce s. *Karel Havlíček* z MFF KU v Praze na téma „Přehled neeuclidovské geometrie a její vývoj“. Po historickém úvodu, v němž byl objasněn vznik problému rovnoběžek, uvedl vývoj až do doby Sacheriho a na modelech ukázal řešení problému. Dále se zabýval pracemi Lobačevského, Bolyaie, Gausse, Beltraminioho a Riemanna. V závěru zdůraznil ideologický význam objevu neeuclidovské geometrie. Po přednášce následovala diskuse.

V prvním čtvrtletí uspořádala pobočka pět přednášek pro řešitele matematické olympiády. Přednášeli s. *Josef Nevřivý* a *Jaroslav Hedvábný* ze SVVŠ Veselí n. Mor. a s. *Albín Keller* ze SVVŠ v Holešově. Deset členů pobočky se zúčastnilo kursu pro učitele fyziky pořádaného o pololetních prázdninách pobočkou JČMF v Brně.

Oldřich Lepil

Liberec

Pobočka uspořádala při příležitosti stého výročí založení JČMF slavnostní večer v Divadle hudby v Liberci dne 2. dubna 1962. Slavnost byla uvedena vystoupením komorního ženského sboru pěveckého sdružení Ještěd, vítěze několika mezinárodních soutěží, za řízení *J. Pazderky*. Sbor přednesl ve zdařilém provedení jako československou premiéru písňový cyklus *Miroslava Raichla* Verše psané na vodu (na text staré japonské poezie).

Slavnostní přednášku proslavil s. *Frant. Veselý*, člen ÚV JČMF. Vylíčil historii naší matematiky a fyziky a podíl JČMF na jejím rozvoji. Přednáška účastníky tak zaujala, že si živým potleskem vynutili doslov, v němž přednášející apeloval zejména na přítomné mladé posluchače liberecké vysoké školy, aby svou prací se stali hodnými slavných tradic Jednoty.

Po přednášce byl vyhlášen závazek odbočky k počtě XII. sjezdu KSČ: uspořádat v příštím školním roce k prohloubení přípravy žáků škol II. cyklu ke studiu přírodních a technických věd dvanáct matematických a šest fyzikálních seminářů. Předsedovi JČMF ministru *Kahudovi* a ÚV KSČ byly zaslány ze slavnosti pozdravné telegramy.

Zdařilý večer, jehož se účastnilo přes 180 členů a přátel Jednoty, byl zakončen vystoupením komorního tria pedagogického institutu v Liberci za vedení *St. Karabce*. Dvořákovy Tercetto, opus 74, bylo důstojným zakončením večera, jímž odbočka oslavila sté výročí JČMF.

Kromě tohoto slavnostního večera byly v I. čtvrtletí uspořádány přednášky s. *Svatopluka Kru-pičky* na téma „O současných problémech magnetismu“ a s. *Frant. Duška* „Ideově politická výchova ve vyučování matematice“. Přednášek se průměrně účastnilo 19 posluchačů.

Dále byly uspořádány 2 semináře pro studenty škol II. cyklu vedené s. *Duškem*.

Dvě výborové schůze byly věnovány akcím jubilejního roku a slavnostního večera. Člen pobočky s. *Ant. Kejzlar* uveřejnil v okresních novinách Vpřed článek o JČMF, na nejbližší dobu se připravuje článek o matematické olympiádě a rozhovor s olympioniky v rozhlase. Pobočka se také připravuje k převzetí hostitelské péče o celostátní kolo matematické olympiády.

V prvním čtvrtletí byla získána nová členka, čímž pobočka překročila plánovaný počet nových členů, kteří měli být získáni v rámci jubilejního roku. Činnost pobočky byla poněkud narušena velkou nemocností členstva a zákazem shromažďování v době chřipkové epidemie.

Václav Pecina

Olomouc

V pobočce JČMF v Olomouci byla v roce 1961 rozvíjena činnost přednášková ve spolupráci s katedrami matematiky a fyziky přírodovědecké fakulty UP v Olomouci. Přednášeli:

25. 4. 1961 *J. Hambálek*, Některé vlastní poznatky o Pellově rovnici,

23. 5. 1961 *Josef Fuks*, Zkušenosti z cest do SSSR a Paříže, *Bruno Schober*, Zpráva z 5 bio-fyzikálních dnů uspořádaných DFG v roce 1961 v NDR,

31. 10. 1961 *Miroslav Šperlín*, Příspěvek k teorii rozpadu volných nezatopených paprsků kapalin.

Ve spolupráci s Ústavem pro další vzdělávání učitelů v Olomouci pokračovala pobočka v pořádání metodických besed o vyučování matematice. Uskutečnila se v pořadí čtvrtá až desátá beseda. O těchto besedách byla podána zvláštní zpráva v 2. čísle Pokroků.

Dne 25. března se konala exkurze do Ústavu pro výzkum optiky a jemné mechaniky v Přerově, kde si účastníci (celkem 31 učitelů) prohlédli samočinný počítač Z 11. Výklad o činnosti tohoto počítače podal s. *Milan Král*, který se rovněž zmínil o rozdělení samočinných počítačů podle výkonosti a technického provedení.

Dne 20. října 1961 přednášel *A. Bělař* z PI v Brně na téma „Rovnoměrný pohyb kruhový a jeho výklad v 1. roč. SVVŠ“. Po přednášce byla diskuse o problémech výuky fyziky na SVVŠ.

Dne 8. prosince 1961 byla beseda učitelů matematiky a fyziky ze SVVŠ a SPŠ z okresů Bruntál, Olomouc, Přerov a Šumperk s učiteli olomouckých a brněnských vysokých škol o požadavcích vysokých škol na absolventy středních škol.

Pracovní skupina pobočky v Ústavu pro výzkum optiky a jemné mechaniky v Přerově pořádala kromě zmíněné přednášky s. *Krále* přednášku s. *J. Dabbergera* „Příspěvek k teorii kondenzorových soustav“ (11. dubna 1961).

V prvním čtvrtletí 1962 se členové pobočky šeli na členské schůzi 6. března 1962. Seznámili se s programem akcí pořádaných u příležitosti 100. výročí založení JČMF, a to jak pobočkou v Olomouci, tak ÚV JČMF. Při té příležitosti vyslechli přednášku člena korespondenta ČSAV *O. Borůvky* „Zkušenosti z přednáškového zájezdu do Paříže v roce 1961“. Po přednášce byla živá diskuse. Účast 35 členů.

Ve spolupráci s Ústavem pro další vzdělávání učitelů se uskutečnila 11. a 12. metodická beseda o vyučování matematice (17. 1. 1962 a 21. 3. 1962). Tyto besedy učitelé stále sledují se zájmem.

Dne 29. 1. 1962 byl aktiv učitelů SVVŠ, SPŠ a pracovníků kabinetů fyziky OPS v oblasti ÚDVU Olomouc. Účastníci vyslechli přednášku *Jaromíra Širokého* „Nové poznatky v astronomii a jejich uplatnění při vyučování na střední škole“. O stavu výroby a vývoje fyzikálních pomůcek u nás a v zahraničí podal přítomným zprávu vedoucí Ústavu vývoje pomůcek při n. p. Služba škole v Praze *Miloslav Košatka*.

Miroslav Laitoch

Pizeň

Předsednictvo pobočky uspořádalo dne 30. 10. 1961 schůzi s pracovníky soutěže MO a dne 31. 10. 1961 schůzi s pracovníky soutěže FO. Na těchto pracovních schůzích byly projednány nejdůležitější organizační otázky obou žákovských osutěží. Pro účastníky soutěže MO uspořádal pak KVMO v prosinci 1961 a v lednu i v únoru 1962 celkem 18 přednášek v Plzni, Klatovech a Karlových Varech, na nichž přednášeli tito členové naší pobočky: *Václav Bodlák* (6), *Oldřich Černý* (4), *Emanuel Luhan* (4), *Karel Rachač* (4).

Dne 19. 12. 1961 konal výbor pobočky schůzi, na níž byl podrobně projednán plán činnosti pro 1. pololetí 1962. Dne 16. 3. 1962 se konala výroční schůze, na níž byla podána zpráva o činnosti i hospodaření pobočky v roce 1961; na ní byli zvoleni též delegáti pobočky pro jubilejní sjezd JČMF.

Pobočka uspořádala pro své členy tyto odborné přednášky:

Jiří Klátil, odb. asistent VŠSE v Plzni, přednášel dne 3. 11. 1961 na téma „Cauchyovy-Riemannovy rovnice a jejich fyzikální význam“.

Ladislav Koubek, vědecký pracovník Centra numerické matematiky v Praze, přednášel dne 8. 11. 1962 na téma „O zkušenostech z práce na elektronickém počítačím stroji LGP-30“.

Jiří Klátil přednášel dne 13. 11. 1961 na téma „Sportovní soutěže a matematika“.

Jiří Klátil přednášel dne 2. 3. 1962 na téma „Konformní zobrazení a jeho fyzikální význam“.

Miloslav Rabas, odb. asistent VŠSE v Plzni, přednášel dne 16. 3. 1962 na téma „O barevné televizi“.

Miloš Lánský, vedoucí katedry matematiky a fyziky PI v Karlových Varech, přednášel dne 30. 3. 1962 na téma „Základní pojmy teorie distribucí“.

František Veselý

Zvolen

1. novembra 1961 prednášal v našej odbočke s. Zdeněk Hustý z VŠPL v Brne na tému „O niektorých vlastnostiach diferenciálnych rovníc druhého rádu“. V prednáške boli uvedené a zdôvodnené niektoré oscilačné vlastnosti diferenciálnej rovnice $y'' + q(x)y = 0$ (1), ktoré vyplývajú jednak z klasickej Sturmovej vety, jednak z jednoduchých integrálnych identít. Potom ukázal, ako sa môže oscilačných vlastností integrálov dif. rovnice (1) využiť pri štúdiu oscilačných vlastností homogénnej lineárnej diferenciálnej rovnice tretieho rádu.

2. decembra 1961 zasadal výbor odbočky; prejednával plán práce na jubilejný rok, prípravu slávnostnej schôdze odbočky a pripravil návrhy na vyznamenania z príležitosti 100. výročia JČMF.

2. decembra 1961 prednášal s. Cyril Palaj z VŠLD vo Zvolene na tému „Viacrozmerne matice“. V úvode zhrnul smery zobecnenia obyčajných matic a determinantov a potom sa zaoberal zobecnením v smere zvyšovania počtu indexov prvkov matic. Definoval determinanty rôznych stupňov a radov. V závere prednášky poukázal na možnosť a užitočnosť aplikácií priestorových matic a determinantov.

12. januára 1962 zasadal výbor odbočky, ktorý schválil hospodárenie za rok 1961, prejednal zvýšenie členského príspevku, navrhol zastúpenie našej odbočky v ústredných orgánoch JČMF a pripravil návrh delegátov na jubilejný sjazd JČMF.

12. januára 1962 členská schôdza prejednála zvýšenie členského príspevku a zvolila delegátov na jubilejný sjazd. V druhej časti schôdze prednášal s. Emil Senko z VŠLD vo Zvolene na tému „Iracionálne čísla so zreteľom na teóriu Dedekindových rezov“. V prednáške vyšiel z aritmetiky racionálnych čísel a odvodil analogické zákony pre Dedekindové rezy. Na základe týchto viet odvodil aritmetiku iracionálnych čísel.

1. februára 1962 prednášal v našej odbočke s. Anton Kotzig, vedúci matematickej sekcie SAV, na tému „Matematické metódy v hospodárskej praxi“. V úvode poukázal na užívanie matematických metód v hospodárskej praxi v minulosti a vyzdvihol význam zavádzania týchto metód dnes v období rozvinutej výstavby socializmu. Potom sa zaoberal matematickými metódami, ktoré sa zavádzajú v súčasnej dobe do hospodárskej praxe. Zvlášť zdôraznil širokú použiteľnosť tzv. transportného problému a na vhodných príkladoch ukázal ekonomický efekt z toho plynúci. V závere nadhodil niektoré nevyriešené problémy a poukázal na možnosti ich riešenia.

2. februára 1962 viedol s. A. Kotzig ma katedre MDG VŠLD vo Zvolene seminár z matematických metód užívaných v hospodárskej praxi.

V dňoch 7.—9. februára 1962 zorganizovala naša odbočka spolu s ÚĎVU v Banskej Bystrici v Ponickéj Hute pri Banskej Bystrici zasadnutie predmetovej komisie matematiky a fyziky Stredoslovenského kraja. Na programe boli: 1. aktuálne metodické problémy, o ktorých hovorili s. Miloš Jelínek, ústredný inšpektor MŠK, v prednáškach „Modernizácia učebných osnov a vyučovacích

metód v matematike“ a „Stav vyučovania matematiky a fyziky“ a s. *Michal Jančovič* z ÚĎVU v Banskej Bystrici v prednáške „Niektoré poznatky z previerky škôl v Stredoslovenskom kraji“; 2. inštruktáže matematickej a fyzikálnej olympiády pre referentov škôl III. stupňa, ktoré previedli s. *Ladislav Thern*, predseda SKVFO, a s. *Ludmila Beracková*, tajomníčka SKVMO; 3. odborné prednášky s. *Cyrila Palaja* na tému „Niektoré problémy vektorovej algebry“ a s. *Pavla Kršňáka* z PI v Banskej Bystrici „Konštrukčné úlohy riešené inverziou“.

Okrem toho odbočka organizovala prípravné prednášky a inštruktáže pre účastníkov súťaže MO. V okresoch našej odbočky odznali: v Lučenci 7 prednášok — viedol s. *J. Gedei*, vo Zvolene 4 prednášky — viedli s. *F. Krsek*, *E. Senko* a *V. Šucha*, v Banskej Bystrici 2 prednášky — viedli s. *P. Kršňák* a *A. Pisár*.

Odbočka aktívne spolupracuje aj so Spoločnosťou pre šírenie politických a vedeckých poznatkov. V cykloch stredoškolskej matematiky, vyššej matematiky I a vyššej matematiky II pre pracujúcich našej oblasti sa konalo celkom 54 prednášok, a to v období od 1. X. 1961 do 28. II. 1962. Prednášali členovia našej odbočky súdruhovia *Cyril Palaj*, *František Husárik*, *Jaroslav Krbíla*, *Anton Štekláč*, *Cyril Lenárt*, *Emil Senko* a *Tomáš Klein*.

Tomáš Klein

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie. — Ročník 7. — *Vydává:* Jednota československých matematiků a fyziků v Nakladatelství ČSAV, Vodičkova 40, Praha 1 - Nové město, dod. pú. 1. *Redakce:* JČMF, Maltézské nám. 1, Praha 1 - Malá Strana, tel. 40892. — *Tiskne:* Knihtisk, n. p., závod 5, tř. Rudé armády 171, Praha 8, dod. pú. 8. — Rozšiřuje poštovní novinová služba, objednávky a předplatné přijímá Poštovní novinový úřad - ústřední administrace PNS, Jindřišská 14, Praha 1 - Nové Město. Lze také objednat u každého poštovního úřadu nebo doručovatele. Objednávky do zahraničí vyřizuje Poštovní novinový úřad - vývoz tisku, Štěpánská 27, Praha 1 - Nové město. Cena jednoho výtisku Kčs 3, —, v předplacení (6 čísel ročně)

Kčs 18, —, \$ 5, —, £ 1,15,9. A-22*21361

Toto číslo vyšlo v srpnu 1962

© by Nakladatelství Československé akademie věd 1962